

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Türr István-utca 11. — Telefon-szám: 28.
Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések
és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő:

Dr. Semberger Ármán.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Kossuth Ferenc üzenete.

Kossuth Ferenc elmondta pártjának, hogy mit parancsol a király. Először azt, hogy a függetlenségi többség ne akarjon kormányozni. Másodsor azt, hogy a bankkérdést legalább is kapcsolják ki. Harmadsor azt, hogy maradjon együtt mint 67-es többség a koalíció. Negyedsor azt, hogy ez a többség azonnal csinálja meg az általános szavazati jogot. Ötödször azt, hogy más célra, mint e parancsok teljesítésére, a parlament össze ne üljön, mert szétkergetik.

A függetlenségi párt meghallgatta a királyi parancsokat, melyeket Kossuth Ferenc tolmácsolt, de Juth Gyula kijelentette, hogy a párt nem hajlandó e parancsoknak engedelmessé válni és úgy az intéző-bizottságban, mint a pártkörben Juth Gyula mellé szegődött a túlyomó többség. Olyan határozottan melléje szegődött, hogy végül még Kossuth Ferenc is jónak látta legalább egy-két mondatban enyhíteni álláspontjának merevségét.

Ha a függetlenségi pártnak kedve kerekedett a királyllyal dacolni, hát ebből még semmit sem lehet következtetni arra, hogy a párt mit fog csinálni. Lehet,

hogy a túnyomó többség mégis odaáll Kossuth mellé és nyakába veszi az igát. De az is lehet, hogy Kossuth csatlakozik vissza a pártjához és új szakadás támad az uralkodó és a parlament többsége között.

Hogy a két eset közül melyik fog bekövetkezni, arra nézve jóslásokba nem bocsátkozunk. Az utolsó évek szomorú tapasztalatai jogossá teszik azt a föltevést, hogy inkább a királyi parancsok való behódolás lesz, mint szakadás. . . .

Az azonban minden becsületes ember tartozik konstatálni, hogy az a megoldás, melyet a király Kossuthnak ajánlott s melyet Apponyi már a függetlenségi pártra rátküldni igyekezett: — a legmerekvebben ellenkezik az alkotmányosság alapfogalmaival.

Az uralkodó előtt egy többség és ennek a többségnek a programja áll. Ezzel szemben az alkotmányos király csak két megoldás közt választhat. Vagy respektálja ezt a többséget, reabizza a kormányzást és szentesíti kormányzati programját, vagy pedig kétségbe vonja a parlamenti többségnek a nemzet többségével való azonosságát és erre nézve kérdést intéz a nemzethez. Azaz, a király vagy tiszta függetlenségi kormányt nevez ki, vagy pedig feloszlatja a Házat és új

választáson győződik meg arról, hogy mi a nemzet igazi többsége és igazi programja.

E két megoldás közül mindegyik megfelel az alkotmány követelményeinek. Harmadik alkotmányos megoldás nincs. Legkevésbé alkotmányos pedig az a megoldás, melyet Kossuth hozott Bécsből, amelyet Apponyi, az alkotmányosság martirja, máris hitvallásává tett. A király elfogadhat egy többséget, vagy appellálhat egy többség ellen a nemzetre. De nem nevezhet ki többséget és a kinevezett többségre nem parancsolhat rá egy programot! . . .

Abszolútizmus volt az is, amikor a koalíció 1906-ban összeállt és elfogadta azt a királyi ukázt, melyet tévesen kereszteltek el paktumnak. Az abszolútizmus sohasem az uralkodók csinálják, hanem azok az eszközeik, akik parancsok végrehajtására vállalkoznak. 906-ban a koalíció önként vállalkozott az abszolút kormányzásra. Még ezt a vétkét is megtetézni, ha most egy egyenes királyi rendeletre folytatná alkotmányellenes vállalkozását.

Nem tudjuk, a függetlenségi párt mit fog csinálni. Dacol-e a királyi parancsával, vagy teljesíti. Az apponyiak azt hirdetik, hogy dacolni: nemzeti veszedelem. Mi sokkal nagyobb nemzeti vesze-

TÁRCA.

A stratégia.

— A Bajai Hírlap eredeti tárcája. —

Irtá: Kanizsal Ferenc.

Stratégiát a cögling voltaképpen nem tanul. (Nem is tanítják rá.) Hírét hallja csupán, mint baka a kávénak. Stratégiától, általában, csak idültébb generálisoknak fáj a fejük, nekik is csak olykor, amikor hadgyakorlat van és a hírlapokból értesülnek, ki az, aki győzött és aki az, akit elporoltak. Mert hát úgy fejből nem tudható az ilyesmi. Hát efféle fránya dolog az a stratégia.

Ha pedig önök azt hiszik, hogy ezek előre-bocsátása után most egy öreg tábornokról lesz szó, aki Grácban és penzióban tartózkodik, okvetlenül csalódnak, mert ennek a történetnek hőse egy cs. és kir. hadapródiskolai növendék (magyarul: cögling), Bruno von und zu Mayer. Legalább így van a vizitkártyáján, hogy »von und zu«; mert portepéje, az is az a cöglingnek, ellenben van aranyzegyűző, címeres vizitkártyája és van neki két nadrágja. Továbbá lovagiasan dobogó szíve, mely lelkesül és szeret. Figyelemreméltó heraldikai csevegést lehetne arról folytatni, hogy mióta élnek e földön oly Mayerek, akik »von-nal is, »zu«-val

is ékesek; de elégedjünk meg azzal, amit maga cögling említ röviden, hogy egyik őse kapta vitézi szolgálatokért.

Jó, de hol itt a stratégia?

Majd jön, várjunk csak.

A kis városban két kincstári teniszpálya van. Egyik a kicsiké, a másik a nagyoké. Ne képzeljük azonban a minősítést a tisztí rangok szerint, mintha az egyiknek kadéttól feléle, a másiknak meg örnagytól felfelé tenniszeznének; nem. Az egyik a bakfisoké, a másik az eladó lányoké és a fiatal asszonyoké. Igaz ugyan, hogy az örnagy százkilós felesége is szokott lapdázni, de neki, egyelőre, még nem csináltak külön teniszpályát. Pedig jó volna.

Nos, a bakfisok groundján folyt javában a játék, Bruno von und zu Mayer, a cögling, élésre vasalt lék nadrágjában, szívének bálványá mellett pofozta rakettájával a lapdákat. Szívének bálványja pedig Elza, Löwenburg Elza, az ezredes ur gyönyörű kis leánya, aki, bár aligha mult tizenégy éves, roppantul ért kacérkodni a férfiakkal; oly férfakkal persze, akik mindennap borotválkoznak, bár erre havonként egyszer sem volna okuk vagy szükségük. Hát, amint ott kergetnek a röppenő lapdákat, ez a kincstári hölgyke, már mint az Elza, egyszer csak leteszi a rakettet és minden bevezetés nélkül a következő meglepő kérdést teszi föl, élesen a cögling szemé közé nézve:

— Mondja csak, Mayer, mi az a stratégia?

— A stra . . .? — kezdte szolgálatkészen a kéknadrágos lovag, de megakadt, mintha szilvásgombócot nyelt volna egészben — vagy úgy? Helyes. Estére a házuk előtt sétálok, Elzácska; nézzék ki az ablakon, majd odamegyek és megmondom.

— Nem, nem! Nincs kedvem várni. Tudni akarom.

— Parancsoljon. Tehát a stra . . . — és megint lenyelt egy szilvásgombócot a kadét. Legalább is, sovány nyakán az ádámcsutka úgy mozgott, mint annak, aki nagyon nyelt, vagy mint aki zavarban van. Főlnézett az égre. Lenézett a gyepre. Majd a levegőbe bámult, ahol óriási piros dongók módjára zúgtak keresztül-kasul a teniszlabdákat.

— Miért hallgat, Mayer? Miért titkolózik? Ezt érdemlem én magától? — méltatlankodott a kincstári bakfis, türelmetlenül toppantva a picike lábával. — Tudni akarom, Mayer! Érti! Én mindent tudni akarok.

— Értem . . . — választott cögling és a homlokát okoskodóan összeráncolva, bánatosan bámult az anyaföldre. Ott észrevett egy kis piros, fekete pöttös bogarat, fölvetette:

— Nini, Katica-bogár. Merre repülsz, Katica-bogár? Hol lakik az angyalom?

— Eh, hagyja békén azt az ártatlan kis bogarat. Jöjjön oda a kerítéshez. Úgy látszik,

delemnek tartjuk: engedelmeskedni Mert az ísméletelt behódolás rendszerré teszi az abszoluzitmust, míg a dacolás az uralkodót közvetlenül a nemzetre utalja.

Kossuth Ferenc üzenetet hozott a függetlenségi párthoz. Ha ez a párt csakugyan oly biztos abban, hogy a nemzet többsége benne tömörül, nyugodtan továbbíthatja az üzenetet a nemzethez. A király pedig, ha csakugyan oly biztos abban, hogy a függetlenségi párt már nem többsége a nemzethet, (már pedig, ha nem bizza rá a kormányt, annak csakis ez az alkotmányos indoka lehet) nyugodtan hívhatja föl a nemzetet igazi többségének kijelölésére.

Az alkotmányos megoldás tehát — ismételtük — csak kettő: vagy függetlenségi kormány, vagy a nemzet ítélete. Az összeharancsolt koalíció engedelmis térhdajtása: — merénylet a nemzet ellen.

Ez a válságot ma már nem lehet másformának látni.

Innen-onnan.

Révben az államotás. Községi elemi iskoláink államotása immáron befejezett dolgot. Jó és gyors munka volt. Vasárnap érkezett meg Halász Ferenc miniszteri tanácsos, hétfőn megismerelte az iskolákat és kedden már megtörtént a megegyezés a szerződés pontjaira nézve. Az ötlet, mely dr. Bernhart János agyából pattant ki, ritka gyorsasággal futotta meg pályáját a közigazgatás labirintusos utjain. Bátor lendülettel indult meg, merész ívben szárnyalt a községesítés és kitartó energiával jutott nyugvópontra az államotás tényében.

Ami még hátra van a szerződés perfektálásához: a törvényhatósági bizottság szanciója és a miniszterium hozzájárulása, csak formások már, melyek hamarosan bekövetkeznek majd, úgy, hogy a szeptemberben kezdődő új iskoláévben állami népiskolákban történik már gyermekeink elemi oktatása.

Örömmel köszöntjük az államotás befejezett tényét. Két szempontból is nagyjelentőségű ez a vívmány városunk életében. Az első, a fontosabb momentum, hogy az államotás határjelzést és fordulópontot jelent oktatás-

ügyünkben. Súlyos bajok nyerne általa orvoslást, kiáltó hiányok süznek meg és nehéz kérdések oldódnak meg önmaguktól. Lesznek kellő számban iskolák, helyes területi beosztással és modern pedagógiai felszereléssel, melyel karöltve fog járnai az eredményebb tanítás lehetősége. Az államotás biztosítja iskoláink fejlődését, jövőjét. Ezek az államotásnak pedagógiai előnyei.

Az anyagi szempontok, a vagyoni érdekek azonban szintén jelentősek szűkes városi háztartásunkban és ebből a szempontból is örvendetes az állammal kötendő szerződés. Nagy gondtól, súlyos terheltől szabadítja meg városunk polgárságát, olyan terhektől, melyek előbb-utóbb elkerülhetetlenül a nyakába szakadtak volna és hátráltatták volna a város más irányú fejlődését.

Az államotás szép sikere után csak egy óhajításunk lenne még. Szeretnők, ha a harmóniába nem vegyülne semmi diszsonans, bántó akord, ha az öröm kellemes érzését nem keserítene meg egy hitefelezet megbántása. Így teljes, fényes és makulátlan lenne a győzelem, melyet legjobbjaink városunk javára, népoktatásunk érdekében kivívtak.

A belügyminiszter tréfái. A közigazgatásnak is van humora és kegyetlen szatírja. Ezt bizonyítja ékes példával egy belügyminiszteri leirat, mely a napokban érkezett a városházára.

Volt, volt, hol nem volt, volt egyszer ugyanis egy közigyelési határozat. Baja város törvényhatósági bizottsága hozta két év előtt egy könnyelmű nagylelkűség rohamában. Mert volt szive. És miért ne lett volna? Csak ugy telt, mint az a bizonyos szegény ember, ki halálós ágyán egész vagyont testált a különböző jótékony intézetekre, ámbár egy garasba sem volt. A törvényhatósági bizottság is könnyű szívetl hátrázta el a színházépítést, jól tudván, hogy egy sem teljesítheti.

Mindzek után pedig jön a belügyminiszter és két estendő mulva komoly leiratban, komoly indokollással megsemmisíti a közigyelési határozatot. Mi szükség volt erre? Ennél fölöslegesebb munkát régen nem végezték már a miniszterium. Hacsak némi tisztelatlenség is lenne bennünk, azt tételezhetnők föl, hogy tréfát év velünk a belügyi kormány. Keserűbb a guny csak akkor lenne ebben a leiratban, ha jóváhagyta volna a színházépítési határozatot.

Tavasszal elmaradt a szín szezonunk, Polgár ur ajánlatával cserben hagyott bennünket és most mindennek tetejébe egy miniszteri leirat mennykőve sújt le ránk váratlanul és szolgálat pompás ezkőzt azok kezébe, kik ugyis ellenségei a színházépítésnek. Hisz

endőkül sem épült volna fel soha az a színház, így azonban kinalkózó kibuvól szolgálhat egy kötelezettség alól való teljes szabadulásra.

Talán mégis ideje volna már egyszer arra is gondolni, hogyan lehetne megoldani a színházkérdést. Ha színházépítésre nem is telik, valahogyan kell csak gondoskodni közönségünk műtelvezetéről, mert azt talán nem remélük, hogy belenyugszunk a színészetről való teljes lemondásba.

Keresessen módot, mely kiutat teremt a mai tarhatatlan helyzetből. Mi már ajánlottunk tervet. Ez realis és majdnem egyedül lehetséges. Alakítsák át a Bárányt modern szállóvá és építsenek vele kapcsolatosan a hátsó részen egy szép, tágas, kényelmes termet. A bérleti összegből könnyen lehet majd amortizálni a költségeket.

Ez komoly terv, melylyel foglalkozni lehet és kell. Ígéretekkel, nem foganotított határozatokkal és a túrelmet nagyon is próbára tevő huzavonával csak ideig-óráig lehet manőverezni, de a parancsoló szükség előtt előbb-utóbb meg kell hajolni.

Színészektől nem maradhatunk, a mai állapotok pedig ezzel fenyegetnek.

E. L.

Budapest kontra Baja.

Szeged és Szabadka állásfoglalása.

Jndítvány Baja város júniusi közigyülése címére.

Még most sem tudjuk, ha vajjon Baja város hatósága foglalkozik-e azzal a »gondolattal«, hogy utját kell állni Budapest veszedelmes törekvésének, amely azt célozza, hogy a Délvidék áruját a baja—báttászéki hid megnyitásával ne Baján keresztül, hanem továbbra is Budapestet át szállítsa a külföldre?

Ugyanakkor, amikor felhívtuk a helyi lapokat ugylátszik nem olvasó hatóság figyelmét Budapest akciójára, Szeged is, Szabadka is megmozdult. Szeged azonban már dolgozik is. Szeged város tanácsa előtt van már egy indítvány, amely a júniusi közigyülés is tárgyalni fog már. Feliratot intéz Szeged város a kereskedelmi miniszterhez Budapest törekvésének megakadályozására és pártolás végett ez a felirat eljön Bajára is.

Az indítvány így hangzik:

1. Mondja ki a közigyülés, hogy tiltakozik a fő- és székvárosnak, valamint a budapesti kereskedelmi és iparkamarának azon nyilváno-

valami diszkrét természetű dolog és fél, hogy kihallgatják beszélgetésünket. No jőjőn Mayer és mondjon el mindent. Ne törődjék azzal, hogy nő vagyok. Tekintsen tisztársának. Hallozzam már én igen nagy disznóságokat. Hallozzam én már Karapadzsits kapitányt káromkodni is. Nohát, ennél rosszabb a dolog ugy sem lehet. Mert nézze csak, a dolog így van. Winter őrnagy ma is, mint rendezes, ebéd után eljött a papához sakkozni. Hát sakkoztak, míg én a másik szobában olvastam a Szanint.

— Mi? Magának megvan a Szanin? Szőrný! Ugyan Elzácska, ha elolvasta, adja ide nekem.

— Jó. De meg kell magyarázni a stratégiát . . . Arra leszek egyszerre figyelmes, hogy a papa meg az őrnagy fojtot hangon diskurálnak. Az őrnagy ezt a szót mondta ki, hogy »Stratégia.« Érti? »Stratégia.« Mire a papa hangosan felfecagott, mint rendezes, amikor pikáns dolgokról van szó. A kíváncsiságtól égve, bekandikáltam az ajtón; de a papa észrevett és dühösen rámfördött: »Takarodjál, Elza! Ez nem gyermekeknek való! Mmmars! Mit szól ehhez?

— Csak azt, hogy kedves papája, az ezrede ur, kiséss kiméletlen ugyan, de igazza volt.

— Igaza? Hát szabad egy magasrangú tisztnek hölgyekkel gorombászkodnia?

— Sohasem. De azért igazza volt. Mert

nézze csak frauclein Elza, a stratégia nem holmi pikantéria.

— Nem? — kérdezte sanyu arccal a bakfis.

— Nem, becstulemre, nem.

— De hát micsoda? Tudni akarom.

— Hadi titok.

— Mi?

— Hadi titok — ismételte sugva a cöglying és igen fontoskodó arcot vágott — ne beszéljünk hangosan, mert ha meghallják, mind a kettőnket sánccfogságra ítélnék.

— Most már el kell mondania.

— Nem lehet. A titok, — titok. És én fölesküdtöm a császárra és a királyra. Én a hadserég titkai el nem árulhatom.

— Nekem sem? — kérdezte kacérul Elza és búbjában mosolygott. Nefelejcs-szeme csábitában ragyogott.

A cöglying elpirult.

— Nekem sem? kérdezte újból Elza, még csábitóbban. (Ez az a mosoly, amelyért a hadvezérek áruilókká lesznek.)

— Hát legyen. De nem jelent föl?

— Nem, Bruno.

— Ide figyeljen. A stratégia, hogy ugy mondjam, alapszabán arra való, miszerint, miképp, hogy ugy mondjam, az ellenséget legyőzzük. Egyike a legnehezebb hadi tudomá-

nyoknak. Sőt, mondhatom, hogy a legnehezebb. Bár nekem a kisujjamban van, becstuletszavamra.

— Pszt. Halkabban! — intette Elza. — Idefigyelnek.

— Gyakorlati példával többre megyünk. Láttja itt a park végén a jegenyefákat?

— Látom.

— Azokon túl a várhegyet?

— Látom.

— Kolosszális! Magának kitiúó hadi talentuma van. Hja, a vérség! Nem hiába ezredes lánya! . . . A várhegy legcsucsán látja a várron tornyát?

— Látom.

— Piramidális. No most tegyük fel, ott van az ellenség, ott főtt. Érti?

— Ertem.

— Kolosszáliser piramidális! Mink vagyunk a tábóri tüzérség és nekünk agyon kell ágyuznunk azt az ócska várortnyot. Érti?

— Ertem.

— Piramidális kolosszális! Magában egy egy hadvezér veszett el! No már most mindent attól függ, hogyan cölözük, hogyan állítom be az ágyut.

Itt a cöglying a balkezebe vett egy labdát, jobbáiban pedig az ütőt lengette.

— Az ágyut be kell állítanom. Hogy pon-

sán tárgyalt törekvés ellen, melynek célja, hogy a baji—bátaszéki vasut megnyitása után, Délmagyarország vasuti szállítási tarifái a főváros érdekében és javára deklasszifikáltságának.

2. Mondja ki a közgyűlés, hogy ez ügyben feliratot intéz a kereskedelmiügyi miniszter ur Ómagyméltóságához és kéri, hogy a vasuti díjcsabások mindenütt az egész országhoz, a baji—bátaszéki vasut megnyitása után is változtatlan fenntartassanak és semmi esetre sem létszerűséggel olyan külön díjcsabák, mely alkalmas volna arra, hogy a Fiume felé irányuló délvédeli áruforgalmat a baji—bátaszéki természetes utirányból a budapest—fiumei utirányba visszaterelné. Ezen feliratot Szeged közönsége az összes délmagyarországi törvényhatóságoknak pártolást és hasonló feliratok feltéresztése végett sürgősen megküldi.

3. Mondja ki a közgyűlés, hogy amennyiben ezen mozgalom dacára is bármely indokból azt tartanák szükségesnek a kereskedelmiügyi miniszter, hogy Budapest fő- és székváros törekvése megvalósulást nyerjen s hogy a baji—bátaszéki vasut megnyitása folytán önműt clerelőző forgalom, részben vagy egészben a visszatérődjék, — ez esetben följeljesztést intéz a kereskedelmiügyi miniszter ur Ómagyméltóságához és arra kéri, hogy: tekintettel arra, miszerint Délmagyarország áruforgalma akár Baján át, akár Budapestet át igyekszik elérni Fiuméba, — tulajdon részben Szegeden vonul keresztül — az összes díjcsabások érintetlenül való fenntartása és meghagyása mellett olyan kivételek külön díjcsabát alkossanak csupán, — mely azokat a tarifális differenciákat, melyekre Budapest érdekében szükség lesz, — a Szeged—Budapest közötti forgalomban egyenlítése ki.

Ennek az indítványnak nem Szeged, hanem Baja város közgyűlése előtt kellene lennie. Nem Szeged ellen, hanem *Baja ellen irányul a főváros akciója.*

Hogy így igaz a dolog, bizonyítja a fővárosi lapokban megjelent következő híradás:

A magyar királyi államvasutak igazgatósága tudvalevően a fuvardíjtelek fölémelését tervezi. Ez a tarifaemelés igen érzékenyen sújtaná a főváros iparát, kereskedelmét és főképpen közlekedését. Ehhez járul még az is, hogy a baji—bátaszéki hid megnyitása után a Délmagyarországból eksportált termények Budapest megkerülésével Baján át jutnak külföldre. A főváros érdekeinek a megóvása végett a tanács közgazdasági és közlekedési ügyosztálya terjedelmes elaborátumot dolgozott ki, amelyben rámutat azokra a hátrányokra, amelyek a tarifaeemeléssel a fővárosra hárulnának. A budapesti közgazdasági és közlekedési bizottság Mely Béla tanácsos elnöklésével ma

dél előtt foglalkozott az előterjesztéssel és az ügyosztály javaslata értelmében elhatározta, hogy a közgyűlés útján megkéri a kereskedelmi minisztert, hosszabbítsa meg a vásárcsarnokba érkező árakra engedélyezett fuvardíj kedvezményt és egyuttal terjessze ki az összes pályaudvarokon érkező küldeményekre. A följeljesztés fuvardíj-kedvezményt kér az iparvállalatok részére is és az élelmiszer- és szállítására általában.

Rumeljük, hogy Baja város tanácsa most már nem fog késlekedni és a júniusi közgyűlés kész indítvánnyal jön, amelylyel meg akarja védeni a bajai érdekeket.

H I R E K.

— **A bajai közkórház tödőveszes betegleirt.** Pécsről jelentik: A pécsi városi közkórház gazgató főorvosának előterjesztésére és Baranya-megye főispánjának köz-bíráására a belügyminiszter rövid uton tízezer koronát engedélyezett a pécsi közkórháznak oly célból, hogy a közkórház elkülönítő épületének déli oldalán tödőveszes beteg részére, külföldi nagy kórházak mintájára, heverő teraszokat építhesse. A kórház igazgató főorvosa, Erreth Lajos dr. kir. tanácsos, a belügyminiszter jóvoltából már azon helyzetben volt, hogy ezen építkezési munkálatokra július 5-ére kiírhatta a versenytárgyalást. A belügyi kormány ezen készsége a pécsi városi közkórház elsőrangú voltára vezetett vissza. — Ugy tudjuk, hogy a *bajai városi közkórház* is megúti a pécsi kórház nőját, sőt a minden tekintetben mintászerű és modern vezetésű egysége az ország első kórházainak sorába emeli azt. A kormány készségét látva, pécsi mintára időszert volna, ha Baja is eljuttatná az ő hasonló kérelmét a belügyminiszterhez. Kis jóakarattal a bajai főispán is megtalálhatja azt a „rövid utat”, mely a sürgősen kérendő tízezer koronához vezet.

— **Ürnapli körmenet.** Ez a nap az Óltárs-szentség szerzésének ünnepe s e réven a katolikus egyház egyik legnagyobb ünnepnapja. Szhozzá még magyar történelmi ünnepe is: törkövrő Hunyadi János győzelmeinek emlékezte. Az egyház fényes díszrel tartotta meg ezidén is Ürnapját. A plébánia-templomban *Vojnits* Dániel apát-ébanos ünnepi misét mondott, mely után virágokkal, falombokkal, gyepszőnyeggel ékesített uton körmenet ment a négy óltárhoz. A körmenetben részt vett a hatóság is, azonfeül az egyesületek és testületek zászlóik alatt s a tanulóijussal. Vasárnap megismétlik az ünnepi körmenetet.

Aztán még hozzátette:

— Ostoba kakadu.

Ez fájt. Ezen nem volt mit segíteni. A cöglíng felcsalta gyilkosságát. Távozni készült. Elza a kerítéshez tltve egy akáclevelet tépdezt. fogai közt. A cöglíng szalutált és ment. Nem nézett volna vissza a világrt sem. De amikor kiért a jegenyék közé, mégis visszaneztt. Már újbol folyt a játék, jó kedvvel — és láthatta, amint Löwenburg Elzának a szep-lősi Rudi, esküdt vetélytársú udvarolt. Sőt kacagást vált hallani És úgy érezte, hogy a gonosz Rudi ilyeneket mondhat:

— A Mayerek »von und zu-ja? Ősó? Vitézi szolgálatok? Mayernek cukrász az apja és ő az az űs, akít hadi szolgálatokról kiűntettek. Igen, mert Berengár főherceg számára az őt év előtti hadgyakorlatoknál a Mayer-papa szállította az indiáner-fánkot. És Berengár főherceg él-hal az indiánerért. Hát ezért kapta a »von und zu« nemességet a papa. Ez az a híres hadiszolgálat.

— Ebből pár-baj lesz! — mormogta fogai közt Bruno von und zu Mayer — egyikünk meghal!

És elindult, nehéz szívvél, a jegenyék közti uton...

— **Egy kis pikantéria Neményi miniszteri tanácsos és a bajai tanítóképző körül.** Nemskóra talán érdekes, sőt pikáns bírósági megkezdés érkezik a bajai tanítóképző igazgatójához. Főll kell majd kutatni régi fölírásokat, hogy világgóság derüljön arra a kérdésre, kicsaptak-e és miit az intézetből dr. *Neményi* Imrét, a mindenható kultuszminiszteri tanácsost, a bajai tanítóképző egykori növendékét. Ez a fogyelemi eljárás következményeképp még 1907-ben *Horváth* Antalt, a temesvári tanítóképző igazgatóját tanári minőségben áthelyezték a lévai tanítóképző intézetbe. A fogyelemi bizottság jelentése szerint ugyanis a Horváth vezetés alatt álló iskolában többrendbeli szabálytalanságot észleltek, sőt a pénztárt sem találák rendben. Az áthelyezett igazgató a büntetésszámba mőző áthelyezést dr. *Neményi* Imre vállás- és közoktatásiügyi miniszteri tanácsos bosszúmentének tulajdonította. Egy sőtérőhang beadványban el is panaszolta ezt a miniszternek, azt állítva, hogy az ellene emelt vádák hazugságok és ezeknek atyamestere *Neményi*, akit — *szavinté — diákkorában lopás miatt kizártak a bajai tanítóképző-intézetből.* A beadvány miatt a miniszter felhatalmazása alapján pörbe fogta az ügyesség nyilvánvalóan és becsületértés miatt Horváthot, aki a szerdai tárgyaláson kijelentette, hogy tévedett. Neményit nem lopás miatt, hanem egyébért csapták ki a bajai iskolából. Egyéb vádjait azonban fenntartja és azokat bizonyítani hajlandó. Miután a miniszteri tanácsos a maga részéről sem elemezte a leg-tőbb bizonyítást, ezt a törvénysek el is rendelté.

— **Érettségi.** A bajai cisztercita rendi főgimnázium tanárkara június 7. 8. és 9. napján 28 végzett gimnázistát nyilvánított érettnék a főiskolai tanulmányokra. A vizsgálatokat nagy tapintattal és jóindulattal *Sele* Róbert dr. ténkerületi kir. főigazgató vezette. Jeles eredményeket érettségít: *Bachrach* László, *Blitz* Frigyes, *Gregorinus* Ferenc és *Major* László. Jól érett: Freund Simon, Grünhut Ferenc, János Dénes, Kun Armin, Moldoványi Jenő, Monasterly Sándor, Paskusz Elemér, Piuikovics Tibádias, Práger Sándor, Szántó István és *Wir* György. Ezenkívül egyszerűen érett 13 végzett növendék: *Dombai* József, Ernst József, Evetovics Péter, Gyurics István, Klein Armin, Lakner Sándor, Lemberger György, Melles Béla, Patz Gyula, Pollich Miklós, Szclzer Márton, *Vojnics* István és *Weidinger* Lajos.

— **Júniusi közgyűlés.** A nyári szünet előtt f. hó 17-én délután három órákor tartja Baja város törvényhatósági bizottsága utolsó közgyűlését. A napirenden szerepel Arad város átirata az önálló bank és az aradi vészőhelyre való hozzájárulás dolgában, egy új kir. állatorvosi állás szervezése, a baji—melykuti múút kiépítése által érdekelrt birtokosokkal való megállapodás kérdése, a kórház 1910. évi költségvetése, az irgalmas testvérek szaporítása a közkórházban, kórházi napidíjasköz fizetésemelés és egy sereg magánérdektő tárgy.

— **Szerződés a bajai iskolák államostársáról.** Hétfőn és kedden Baján időzött Halász Ferenc miniszteri tanácsos, a kultusz-kormány küldötte, hogy megállapodjék a várossal az állami kezelésbe kerülő közösi elemi iskolák dolgában. Hétfőn délelőtt az iskola-épületeket szemlélté meg Halász Ferenc, kit utjában dr. Hegedűs Aladár kir. tanácsos, polgármester és Fehér Lőrinc dr. aljegyző, tanügyi előadó kísért. Délután értekezletet tartott a városi tanács, a felekezetek képviselői és a közösi iskolások tagjai. Ez alkalomból megállapodtak a miniszteri tanácsossal az állammal kötendő szerződés részleteiben. A miniszteri jóváhagyásra váró szerződési tervezet lényegesebb tartalma az államosítással cébavett iskolafeljesztésben sarkallik. Az állam 1909. szeptember 1-én átveszi az iskolákat és a közösi tanítókat, 13 új tantermet épít és 10 új tanterő nevez ki. A törvényhatóságunk eddigi iskolaterhé, mely az 50 000 koronát meghaladta, az államosítással 36 000 koronára apad le. A felekezetek iskolái — az iir. iskolák kivételével — szintén állami kezelésbe kerülnek. Kedden délelőtt a közösi elemi iskolák tanítói testületileg tisztelegtek Halász Ferenc előtt.

tosan találjak, tudnom kell, hány fokok szög alatt, Reaumur, vagy Celsius szerint. Mondjuk a jelen esetben negyven fok alatt, Celsius szerint. Mi sem egyszerűbb ennél. Ez ember előveszi a logaritmus-táblázatot és megvan. Nohát, az ágyút beállítottam. Tehát, jól figyeljen. Direkció a hegy csucsán, annak az ócska vártonornyának a legislegcsuca. Feuer! Ein, zwei, drrrei!

Főlemelte jobbát és az ütővel akkorát sújtotta a lapdára, hogy az bugya sistrergett át a bokrok fölött.

— Himmel, Gott! — sikított egy nő szoprán. Az ezredesné ő méltósága volt, az inspekció gardedám, mivelhogy a lapda az ő becses orrát, annak is a lehagyét találta. Ijedtetben leesett a kerti székről és a pázsitra pottyant. Általános elképedés. A játékosok hirtelen szünetet tartanak:

— Mi az, mi történt?
— Ki volt az a majom?
— No de ilyet!

A cöglíng elspadrt, de lovagiasan jelentkezett. Néhány értelmetlen bocsánatkérő szót hebegett.

Az inspekciós gardedám főlemelkedett üléséből és így szól:

— Trottil.

folyamán adott utasításaim végrehajtását, ingyen adom t. tanulmányok úgy, hogy azt ellejelejni soha nem lehet. A tandíj személyenként 15 korona, melyből 5 korona a beiratás-kor és a többi 10 korona akkor fizetendő, ha meggyőződött szabáson celszerűségről. A tucatás kezdődik f. évi június hó 15-én, azaz kedden délután 3 órakor s tart naponta 5 óráig, szombat és vasárnap kivételével. Estéli tanfolyam kezdődik este 8 órától 10-ig. Beiratkozni lehet a bajai ipartestületben és a kezdetkor a nagytéremben. A beiratásokról azzal megkapja a szükséges mértékű és rajzlönyvet. Azon tisztelt hölgyeket, akik a saját lakásukon óhajtanak tanulni, a délelőtti órákban taníthatom, 5 óra alatt megtanítható. Hízniú tandíj 40 kor. Estéli tanfolyam fenti árak szerint 8 órától este 10-ig szintén az ipartestület nagytérjében. A siker biztonságáért felelősséget vállalok. A ruhákhoz stílusos kelmeinek mennyiségét is taníthatom.

KOCH I.

az Európa szabás feltalálója és egyedüli oktatója. Levelcim címe: a Bajai ipartestületben.

Aktuális dolgok.

Kultur-ponorók.

Glosszák a Zanitonó betiltása körül.

Mint ostrokócsi Fóris Ferenc, vagy Cseszmei Ripók Pál, hazai irodalomtörténetünk eme ércalakjai mondanák: itt olyan causa tárgyalatik, az mely pőrissággával megbotránkozandja a sziveket és felzudítandja a Camoena hús enyhébe rejtkezédké, földi hívsgótokól nem turbált emléket s elintorítand némely kényesb orokot.

Mi azonban — hogy, hogy nem — tulteszék magunkat Ferenc és Pál bitványk aggodalmain és elmeigünk megpiszkálai a szemétdombot, még ha olyan messzire is van tőlünk, mint Gyergyószentmiklós. Emé hely az angol történetírás tanúsága szerint kissé elkésve ringatta ugyan a kultúra bölcsőjét, de a jövő hisztorikusának meg kell engednie, hogy a közelmulban nemes cselekedettel tette magát Gyergyó-Mikulás közisim: ritd.

Az történet ugyanis nemzeti haladásunk és helyes fejlődésünk eme erélyi leteteményesében, hogy az ottani szünügyi bizottság betiltotta Bródy Sándor darabjában, a Zanitonónak az előadását. Erre a pompás háttérrel (bohóziati háttérrel) kecsgettétó eseményre borasztó nagyot dagadhatott a gobé-önerzet, mert a helyi lapszerkesztő annyira fontosnak találta ezt a híhet-tenül meglegő kulturelekedetet, hogy megsürgőnyözötte Budapestre az összes fővárosi lapoknak. A helyi drámaírás konstáblere azonban nem elégedett meg a kétségkívül önálló elhatározásra valló tény száraz és minél rövidebb konstátálásával, hanem — ugylátzik: irányítá: képen — a következő gyöngysorokat irarította a türelmes táviratlapra:
• A város közönsége örömmel vette tudomásul a szünügyi bizottság határozatát. •

Itt van pedig kéremalással, az a hely, ahol a szerkesztő urat az élasott kutya miatt alaposan el kell porolni.

Mert:
Azt értem, hogy a gyergyói tanfelügyelő, vagy a kántortanító, vagy az ottani paraszt-nábob, főszolgabíró sőt káplán nem valami szivesen olvassák, vagy pláne hallgatják a szinpadról, ha valaki olyan hatalmas pofonokkal simogatja meg őket, mint a Tóth Flóra egyszerű története. Az is tudom, hogy én, ha erőm volna hozzá, egész bizonyosan megakadályoznék minden olyan véleménykiakálást, irott szót, vagy elszavalt mondatot, amelyik rólam kellemetlen igazságokat fecsegne. Elvégre ha én a fejemen tartom a vaját, jogom van ahhoz, hogy ne akarják a napsütésre menni, csak ha nagyon muszáj. Szóval: egészen érhető és az ő szempontjuktól egészen menthető, ha a gyergyói vezetők elemek egy ilyen apró kis igazságatlansággal meletegik a maguk bőrét és ilyen éretlen kis körmöléssel adnak hírt arról, hogy éles, szakító karmuk is nöhetett volna.

De.

Engedtesseék meg nekem, hogy némileg kétségbevonjam helyiszerkesztőnk igazmondását. Rabolcsi Rajmondné, fő-zolgabíránk bájos és örökszép ifju neje, örülhet például annak, hogy Puncz Efráimné Badapestről hozott mozdonykerék-kalapja összetörött a szállítás közben, sőt Tóth Bondszuz, a helyi vizipuskák nemesis irányítója is kánkánt járhat, ha egyenruhájára arany stráfot varrhat, esetleg sisakot avagy rezus kardot viselhet és Rebegényi szerkesztő ur is édes kétél érezhet a szive körül, ha lapjában valaki két hasásb nyílterében gazemberezi le az ellenlap szerkesztőjét, — de azzal, hogy milyen könyv jelen meg, melyik színház kapott új tehetséget, kit fedeztek fel: író, festő, szobrász, milyen új oporákat szerettek és milyen szindarabok vannak az átlagon felül — a fészkes fene sem tördök és nem örül sem jobbra sem balra.

Itt érthetetlen visszaélés történt a jó közömbös közönséggel, amely épúgy veszi be az a Etelka Karjelbent, mint a Tanítónét, vagy a Feleki Sandort. Itt a helyi szerkesztő túltengéséről van szó, amikor a maga érzelmeit és gondolatait egy ország nyilvánosságára előt rítolja a felelőtlen közönség védelenségére. Itt olyan aljas székértolás esett meg, amelyik egyenesen belekapaszkodik és követeli magának az igavonó állat helyét a helyi kérdést előt, amelyen csizmakendő zsírral táplált hasak és kefekötői izléssel áthatott agyapárnyok foglalnak péffeszakdó, muscai helyet.

Itt valami nagy, relytélyes бүdösség van a háttérben. Talán a helyi szerkesztő feltette szinrekerülő új tragédiája sikerét és kiintírkálta magának a cenzurát, vagy így akart dólni valaki-harmadikon: nem tudom.

De a helyi szerkesztő azért az örömmel-szóért megérdemelne, hogy előadják a darabját és a szünügyi bizottság, hogy végighalassza.

A humorista végzete.

Mark Twain, a híres humorista egy szép napon elhatározta, hogy meg fogja mutatni, tud ő komoly dolgokat is írni. Bölcséleti felolvasást tartott Newyork egyik színházában. A közönség azonban félreértette a humorista szándékát és végigkacagta a felolvasást. Ez a humorista vezetle, amely egyszer minden humoristát utóler, ha sokáig büntetlenül is mondott utónéül-ven cikkeket. Ertesülésünk szerint, a newyorki felolvasás így folyt le:

A humorista leült a felolvasó asztal mellé, összerántolta homlokát és gyászos hangon így kezdte:

— Komoly, nagyon komoly bölcsességeket fogok felolvasni.

(Általános derütség.)

— Ne nevezessen, uraim és hölgyeim, mert ezuttal nem humorról van szó.

(Viharos derütség.)

— Aki jókor kel, aranyat lel.

(Sívó kacajharthatag.)

— Többet ésszel, mint erővel.

(Bömbölő mosolygós.)

— Amikor szegény feleségem kifiamította a lábát . . .

(Örült röhögés.)

— . . . és az orvos lemondott az életéről . . . (a közönség az oldalát fájlalja már a kacagástól.)

— . . . én vigasztalhan voltam.

(Viharos derütség.)

— . . . de lsten nem hagyott el rettenetes bánatomban, a feleségem meggyógyult s rájöttem arra, hogy az egyetlen bölcsesség az lstenbe vetett bizalom.

(Szakadó kacaj.)

A humorista végül megújja az indokolatlan derütséget és ráfőrd a publikumra:

— Kikérem magamnak, hogy kinevessenek!

(Zivatros vigyorgás.)

A humorista magánkívül ugrik fel székből, de az izgalomtól rosszul lesz és elájul.

(Fóleső derütség.)

A humoristát megütá a guta.

(„Ah, be fényes” kiáltások.)

A humoristát holtan emelik föl a fördől.

(Ilyen jól még sohasem mulattam! kiáltással távozás.)

Szegédszerkesztő. Spitzer Zoltán.

Nyilttér.*)

Legjobb üdítő ital

MATTONI FELE
GLESSHÜBLER
Kisgyöngyök hívtéves
SAVANYÚVIZ

A nagy éptéise

Íze tiszta, szénava gyöngyözö, könnyen emészthető, az egész szervezlet felrinsziti

*) Az e rovatban közlöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Csinos kivitelű névjegyek rendelhetők lapunk kiadóhivatalában.

113/1909. sz.

Pályázati hirdetmény.

A bajai izraelita hitközségnek elüljárósága elhalalozás folytán üresedésbe jött 2000 koronával kezdődő, 2400 koronáig emelkedő évi törzsfizetéssel, természetben lakással és az itt szokásos mellékjárulékokkal egybekötött hitközségi jegyzői állásra ezenen pályázatot hirdet.

Pályázni szándékozó felhivatnak, hogy az életkort és családi állapotot feltüntetve, végzett tanulmányait és eddigi működésüket igazoló bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket f. évi június hó 15. napjáig alulírottunk adják be. A felvétel egyenlőre egy évre történik.

Az állás f. évi július hó 1-én, legkésőbb f. é. augusztus 1-én elfoglalandó. A megválasztottnak költözöködi költségei megtérítve lesznek.

Baja, 1909 május hó 16-án.

Dr. BRUCK SAMU s. k.

hitk. elnök.

A Liniment Capsici comp. a Horgony-Pain-Expeller

Vedőjeg: Horgony P.

egy részinek hirtönnyük használ, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szereknek bizonyított. Közönségek, orvosok és meggyőződéses, kedveskedő kísérőik által használták. Ugyanakkor alkalmatosságok fiógyindulni el lehet venni a Horgony-Vedőgyógyeget és a Richter gyógyázzsal ellátott dobozban van csomagolva. A dobozban K. 1-36, K. 1-40 és K. 2 — és tisztázatlan minden Gyógyászatnak, Budapest.

Dr. Richter gyógyázzal az „Horgony arszálához”, Prágában, Kisebélvárosban 3. neu. Műindemáni szerkesztés.

Bajlós Bertalan táncintézte Baja.

Nemzeti-szálloda.

Táncitanítási értesítés.

Van szerencsém Baja előkelő uri közönségét tisztelettel értesíteni, hogy 1909. évi július hó 1-től kezdve a Nemzeti-szálloda disztermében

Táncanfolyamot

nyitok. Remélem, miszerint a fővárosban, úgy a sajtó, valamint nagy és előkelő körök kitüntető és elismerő kritikában részesítettek, hogy Baja város előkelő köreit is a táncitanítás terén lelkiismeretes és szakavatott tanításon által a jövőre is megnyertem.

Főtörekvésem oda irányul, hogy tanítványaim a kívánalmaknak megfelelően a legelőkeltebb francia-rendszerű tanmódom által a legjobb sikerrel elsajátíthassák úgy, hogy e téren a finomabb ízlés és a jelenkor igényeinek megfelelőjenek.

A tanfolyam két részre lesz osztva: a kisebb növendékek délutáni, a felnőttek pedig az estéi órákban részesülnek táncoktatásban.

Kívánatra tanítványokat egyesek vagy csoportokban privátházaknál is elfogadok.

A rendszer szalon táncokon kívül még a következő táncok lesznek betanítva úgymint: Palonaise, Menuet, Gavotte, Balet-Idő és Diszpalotás.

Felnőttek részére külön boston órákat adok, kívánatra magánháznál is.

Beiratásokat és előjegyzéseket szívességből Kollár A. ur könyvkereskedésében és június hó 25-től a táncintézeti irodában Nemzeti-szálloda, kívánatra személyesen is teszem tiszteletemet.

Baja városi előkelő uri körök nagykegyű pártfogásáért eszedze, maradtam

kitűnő tisztelettel

Bajlós Bertalan

fővárosi tánc tanár, a Magyarországi Táncmesteri Egyesület képezési tanár.

ELISMERT LEGHÍRESEBB
CSEPLŐHÉSZLETEK
TELJES JÓTÁLLÁSSAL

HERKULES MOTOR VÁLLALAT
BUDAPEST V. VACZI-ÚT 30.

ELSŐRENDŰ
SZIVÓGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSÉG.
LŐERŐ ÓRÁNKINT
HB. 1½-2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK HÍZÁRVA.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

Pásztory

ÉLŐVIRÁG- KÖTÉSZETE.

Telefon 57-33.

Csokor- és koszorú-
kötésért az országban
a legtöbb első díjjal
kitüntetve.

BUDAPEST, Rákóczi-ut. 3.
Nemzeti Színház.

Képes árjegyzék díjtalan.

Vidéki megrendelésekre nagy figyelmet fordítok.

Egy óra alatt
elteszi a láb kellemetlen szagát és megszünteti a

lábizzadást

a
HEGEDŰS-
féle

„I á b v i z.”
Ára 2 korona.

Kapható mindenütt

Megrendelhető a készletnél: Hegedűs Béla gyógyszerész, Budapest Mátyás-tér 14. vagy Török József gyógyszerésziárán, Budapest, VI., Király-u. 12. sz.

Alapítottott 1846-ban.

KÖNYV- ZENEMŰ- PAPIR- ÍRÓ-
és
RAJZSZERAKTÁR.

Az 1900. évi
iparkivállításon

aranyéremmel
kitüntetve.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET.
DISZKÖNYVKÖTÉSZET.
A „BAJAI HIRLAP” kiadóhivatala.

KOLLÁR A. BAJA,

Báró Eötvös-utca 5. sz. a.

Könyvkereskedésében

nagy raktár a legújabb irodalmi termékek-,
diszművek-, ifjusági iratok-, képes
könyvek-, imakönyvek-, mindennemű
tan- és segédkönyvek-, térképek-,
földgömbök és zeneművekből.

Irodai levél- és rajz-
papirok, író- és rajz-
szerek, vonalzott üzleti
könyvek nagy választékban a legjutányosabb
árakon beszerezhetők.

Bármely bel- és külföldi
hírlapokra és folyóiratokra
előfizetések az eredeti
áron elfogadhatnak.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETEM

modern berendezéssel ízlésesen állít elő

műveket, folyóiratokat, béli és la-
kodalmi meghívókat, eljegyzési kár-
tyákat, névjegyeket, számlákat,
levélpapirokat, levélbori-
tékokat, körleveleket,
gyászjelentéseket, árjegy-
zékeket, falragaszokat, stb.
fekete és színes nyomással.

Nagy raktár községi, köz-
igazgatási, ügyvédi és
egyházi nyomtatványokból
Bármilyen könyvmdai
munkák a legolcsóbb
áron vétetnek fel.

Könyvkötészetem

Diszművek, Folyóiratok,
mindennemű könyvek
egyszerű és díszes bekötésére,

továbbá

képek-
keretek, (Passepartous)
íróaljszatok, stb.

előállítására van berendezve.

Miért vesz minden szegény és gazdag

egyaránt

DIANA

sósborszeszt?

Mert a fáradt test okvetlen megkíván egy jó

masszirozást.

Mert bedörzsölés által rögtön elmúlnak a meghűléstől és megerőltetésből keletkezett és visszamaradt fájdalmak.

Mert különös előnye, hogy már a

masszirozás alatt

mulnak el a leghevesebbi fájdalmak.

Nagyon sokan cseppenként cukorra vagy vízbe

veszik

mint étvágygerjesztőt és fájdalomcsillapítót.

Munkásoknak is

kinset ér egy üveg valódi

DIANA sósborszeszt.

Bedörzsölés után a fáradt, vagy elenyédt izmok és idegek visszanyerik természetes frissességüket és rugékonyságukat.

Akik sokat utaznak,

azok minden, az utazásnál elkerülhetlen kellemetlenségektől és bajtól meg lesznek óva, ha **DIANA**-sósborszeszt visznek magukkal. Mert a **DIANA**-sósborszeszt ihatóvá és teljesen ártalmatlanná teszi a legrosszabb vizet is, hőségétől vagy az utazásnál más okból gyakran előforduló fejfájást és egyéb bajoknál kellemesen ható enyhítő és házi-szer. **Hajón utazókat** megóvja a rettenetes tengeri betegségekből származó kellemetlen utóbajoktól.

Gyermekápolásnál

valósággal nélkülözhetlen. Meggátolja mint óvszer, a test kipárlását, a gyakori mandula és toroklobot; fogzásnál minimálisan redukálja a fájdalmakat.

Munkások,

kip testi erejük után szerzik meg a mindennapi kenyeret, utólerhetlen, kiváló izomerősítő szert nyernek a **DIANA**-sósborszesztben. A fáradt testre üdítőleg hat, a gyakori hát és derekfájást meggátolja, nehány előzetes bedörzsölés által.

Az egész országban mindenütt kapható.

Egyedüli készítő:

Erényi Béla gyógyszerész, Budapest, Károly-körút 5.

Minden üvegnek plombálva kell lenni. Használt „DIANA sósborszeszt” üvegeket nem veszünk vissza.

Egy üveg Diana sósborszeszt

44 fillér.

Egy nagy üveg Diana sósborszeszt

1 kor. 10 fill.

Egy legnagyobb üveg Diana sósborszeszt

2 kor. 20 fill.

Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.

396/1909. végrh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bajai kir. járásbírósnak 1909. évi P. v. 80/2. számú végzése következtében **dr. Lemberger Armin** ügyvéd által képviselt **Geiringer és Berger** bajai cég javára 148 métermázsá jutakóc, mely 2960 koronára becsültetik, nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek **Bajazentistváni határban levő Geiringer és Berger** raktár helyiségében 1909. évi június hó 24-ik napjának délelőtti 10 órája határidőülkinteztik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat

mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Baja, 1909. évi június hó 11-én.

Szegő József
kir. bír. végrehajtó.

Föld eladás.

Mezőtúr város határában a csergettyűkettős girincen, a szarvas-mesterszállási országot mellett **id. Simon István** mezőtúri lakosnak van 66 1200 □-öles hold földje **eladó,**

holdja 225 forint,

lakással, melléképületekkel és kerttel.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy itt helyben, **Haynald-utca 19. sz. alatt**

ágytoll-tisztító
gőzkészüléket

állítottam fel, mely készülék a tollat vegyileg nemcsak ruganyossá és fehérré teszi, hanem megszabadítja azt a moly, poloska, bolha, izzadság, vagy bármely szagtól és bármilyen csomós tollat is egész újjá alakít át.

Ezen ágytoll-tisztító gőzkészülék veglyuton a tek. orvos urak által már annál is inkább ajánlva lesz, mert az ágytollat teljesen desinfiálja és a tollat egész új állapotba hozza.

Nagybecsű megbízásait kérve, maradó közgálatára készen

Stein L. Józsefné.

3396. conex 3024/1909. tkvi szám.

Arverési hirdmény.

A bajai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az arverést **Hesser Gyula** bajai ügyvéd által képviselt **Bosnyák István** ófalusi és **Markovics Mihályné Bosnyák Angelina** bajai lakosok javára, özv. Szatmenics Sándorné Braun Teréz által képviselt kiskoru Szatmenics Mária, Roth Jánosné Szatmenics Magdolna, Szatmenics György, Szatmenics Sándor budapesti, özv. Pisztur Antalné Szatmenics Szaveta újjesti és özv. Szatmenics Dömötörné Szigl Anna, gyám által képviselt kiskoru Szatmenics Emília rákoscsabai lakosok ellen, mindegyik ellen külön-külön 113 K 58 f. vagys összesen 681 K 48 f. tőke, ennek 1907. évi szeptember 1-ső napjától járó 5% kamatai és egyetemleg terhelő 82 korona 40 fillér eddigi és 32 korona 30 fillér ezuttal megállapított és a még felmerülő költségeknek, nemkülönbön csatlakozott dr. Valentin Emil bajai ügyvédnek 440 korona tőke, ennek 1902. december hó 12. napjától járó 5% kamata és 248 korona költségből és ugyanannak 284 kor. költségből, valamint dr. Klein Mór bajai ügyvéd által képviselt Grubics Mikolán és társainak 3736 kor. 30 f. tőke, ennek 1903. május hó 16-tól járó 5% kamataiból és végül Hesser Gyula bajai ügyvéd által képviselt Bosnyák István és Markovics Mihályné Bosnyák Angelinának 209 kor. 09 f. tőke, ennek 1907. évi szeptember 28-tól járó 5% kamata és 57 korona 60 f. költségből álló követelése kielégítése végett az 1881. évi LX. t.c. 141. és következő §§ ai, valamint az 1908. t.c. 44. t.c. 21. § a alapján a szabadkai kir. törvényszékhez tartozó, a bajai kir. járásbírósg területén lévő

1. a bajai 4757. sz. betétben A. I. 1. sorsz. 2807. hrsz. alatt felvett Belváros, főtűtcában fekvő 373. ó. i. sz. háznak és udvarnak végrehajtást szenvedőket összesen 49²⁴⁰/ed részben megillető jutalékaira 1497 korona;

2. a bajai 47. számú betétben A. 1. sorsz. 6328 hrsz. alatt felvett Jaukó dűlőben fekvő 3 hold 1006 □ öl területű szántónak végrehajtást szenvedőket összesen 49²⁴⁰/ed részben megillető jutalékaira 36 kor. 99 fillér kiküldési árban ezennel elrendeli és annak Baján a telekkönyvi arverési helyiségben 1909. július hó 10. napjának délután 3 óráját kifizüti.

A fenti jószágtestből kiskoru Szatmenics Emilát megillető 12²⁴⁰/ed rész jutalékokra C. 5 és 10. alatt özv. Szatmenics Dömötörné Szigl Anna javára bekebelezett szolgálmi jog az arverés által nem érintetik, amennyiben azonban az arverés alá bocsájtott jutalékok arverési vételára a szolgálmi jogot megelőző terhek fedezetére ezennel megállapított 1497 korona összeget meg nem tűnő, az arverés hatálytalanná válk és a kifizütti napon az arverés alá bocsájtott jutalékok a szolgálmi jog tartására nélkül újabb arverésre bocsájtának, de kimondja a tkvi hatóság, hogy azok és pedig az 1. pont alattiak a kiküldési ár felénél, a 2. pont alattiak a kiküldési ár 1/2-ánakánál alul ez esetben sem fognak eladtni.

Arverőzök a kiküldési ár 10% -t készpénzben vagy óvadékképes papirokban a kiküldött kezéhez tegyék le.

Baja, 1909. június hó 5

Major,
kir. járásbíró.**Nyomdász**

és

Könyvkötő**tanulók**

felvételnek

Kollár A. nyomdájában.**Csöd-tömeg eladás.**

Alulírott tömeggondnok közhírré teszi, hogy a közadós „Délmagyarországi Gyapjufonó és Vattagyár Részvénytársaság” felszámolás alatt bajai cégnek csöd-tömegéhez tartozó és

I. a csödelletár 1—117, 119—568, 592—660. tételeim alatt összeírt és 34825 korona 62 fillérre becsült juta, leher és lestett pamut-hulladék és rongyok (süklí) nyersanyag, kész vattagyártmányok, irodai és gyári felszerelések, vattagyártáshoz szükséges segédgépek s felszerelések, szerszámok, szekér, társzekér, hintó, gépolaj, enyvbőr, mérlegek, géprések és ócska vasból álló ingóságok egy tömegben; továbbá

II. a bajai 2072 és 4103. számú betétben 4006/3. és 4006/1/1. hrzi szám alatt felvett Szent János külvárosban fekvő 2708 □ öl bertelek és a rajta épült 3 emeletes gyárépület, iroda s mellékhelyiségek, raktárak, az ingatlanba beépített 2 nagy kazán és gőzgép, dinamógép az összes gyári és villanyvilágítási felszerelések és transzmissziókkal, melyek a csödelletár 570—591., 661—667., 680—683. tétel alatt vannak felvéve 146588 korona becserétekben egy tömegben (en blok) és végül

III. a csödelletár 668—679. és 684. tétel alatt felvett G. Josephy-féle enyvrész, univerzális kartológépek, szárító-fonó és tépő gépek 61530 korona becserétekben ugyancsak egy tömegben (en blok) szabad kézből a törvénykezési rendtartás szabályaitól eltérően versenyajánlat útján fognak eladtni.

Venni szándékozik a tömeg I., II., III. csoportjára külön tartoznak ajánlatot tenni, jogukban áll azonban együttes ajánlatot adni, de ajánlatukban fel kell tüntetni a minden egyes csoport ajánlati összegét.

Venni szándékozik az ált., illetve lepecsételt írásbeli ajánlatai, melyben kijelentik, hogy a csöd-tömegeladás feltételeit ismerik és magukra kötelezőnek elfogadják, a mindegyik csoport becserétekének 10% -át, vagyas az I. csoportra szóló ajánlatához 3482 kor. 50 fillér, a II. csoportra 14658 korona 80 fillér, a III. csoportra 61530 koronát tevő az ajánlatához melléklendő bánatpénzzel együtt legkésőbb 1909. évi június hó 25-ének d. u. 5 órájáig akár dr. Törzs József szabadkai ügyvéd ur, mint az ideiglenes csödválasztmány elnökénél Szabadkán, akár alulírott tömeggondnoknál Baján andódk be.

Az ideiglenes csödválasztmány 1909. évi június hó 26. án d. e. 10 órakor fog dr. Törzs József ideiglenes csödválasztmányi elnök ügyvédi irodájában Szabadkán határozni a bevezetett ajánlatok felett.

Az eladás alá kerülő árúk, ingók és ingatlanok minőségéről és mennyiségéről, sem azok helyes leltározásáról a csöd-tömeg szavatosságot nem vállal.

Az árúk és egyéb fentírt ingóságok és ingatlanok csak a legmagasabb ajánlattevőnek fognak eladtni, azonban fentírtja a csödválasztmány magának a jogot, hogy még a legmagasabb ajánlatnak az elfogadása vagy visszautasítása felett is határozhasson.

Vevő tartozik vételi ajánlatának a csödválasztmány általi fogadásával a vételárat, amelybe a bánatpénz is beszámíthatni fog azonnal készpénzben alulírott tömeggondnok kezéhez felezteni, aminek ellenében veheti át a megvásárolt ingóságokat.

Ha a vevő ezen kötelezettségének meg nem felel, úgy az ő veszélyére és költségére újabb eladtni fognak, azonkívül a letett bánatpénzt a csöd-tömeg javára elveszíti, fennmaradván a csöd-tömegnek a joga ezt meghaladó kárát is követelni.

A vétellel és átadással járó összes költség s illetékek a vevőt terhelik.

A csödválasztmány az ingatlanok (II—III.) csoport telekkönyvi átírására alkalmas okirat a vételár lefizetése után adja meg.

Egyéb eladási feltételek és a csödelletár alulírott tömeggondnoknál bármikor megtekinthető, az eladásra kerülő ingóságok pedig ugyancsak tömeggondnok előzetes értesítése után a gyártelepen bármikor megtekinthető.

Dr. Monostori Gyula
ügyvéd, tömeggondnok.

Nyomatott Kollár A. motorerőre berendezett könyvnyomdájában Baján.

KOZMETIKAI GYÓGYINTÉZET
Budapest, IV., Kossuth-Lajos-u. 4. I. e.

Alapítattott 1892.

Az intézet az emberek szépségével foglalkozik. A beteges, hibás bőrt meggyógyítjuk. Az elhanyagolt, elromlott bőrt helyreállítjuk. A csunyát megszépítjük. A szépet konzerváljuk, hogy mindig szép maradjon. Orrot, fület, kez, kezdet, kebleket formássá teszünk. Az arcvonásokat finomítjuk, fiatalítjuk. A pusztuló haját megmentjük, a főlölesleg hajnövesztő örökre kipusztított. Minden elképzelhető szépségihát jótállás mellett gyógyítunk. Honorariumot csak siker esetén fogadunk el. Az intézet föl van szerelve a komoly orvosi kozmetika és a modern szépségápolás minden hathatós eszközeivel. Nem csodaszerekkel dolgozunk, sem sminkeléssel kezelünk, hanem kipróbált gyógyeszközökkel és tudományos eljárásokkal. Akik az intézetet nem látogathatják, azoknak saját szépségcsereket ajánlunk. Hogy szereink ártalmatlanok, arról orvosaink garantálnak. Hogy szereink biztos hatásúak, azt — aránylag csekély reklám mellett — óriási forgalmunk bizonyítja, mert a közönség egymás közt dicseget és ajánlja azokat. Intézetünk főorvosának — **Jutassy József dr.** bőrgyógyász, egészség-tanár urnak — ideája szerint szépségcsereinkből az ismert szépségiháknak megfelelőleg ötféle készletet állítottunk össze, ezek:

Bőrápoló-készlet. — A díszes dobozban van egy dr. Jutassy-féle **Kozmetikus-szappan**, egy dr. Jutassy-féle **Kozmetikus-kenőcs** és egy dr. Jutassy-féle **Aremaszopro-készülék**, illusztrált használati utasissal. — Szögöl a kényves, érzékeny, száraz, pettyhűdt, ráncosodó, durva, hámló, libabőrös, sómörös bőr ápolására és szépségítésére. **Ára 5 korona.**

Bőrgyógyító-készlet. — A díszes dobozban van egy mitesser-nyomó-készülék, egy dr. Jutassy-féle **gyógy-szappan**, egy dr. Jutassy-féle **Arctet** és egy dr. Jutassy-féle **Bőráp-gyöngy**. — Ezen szerek a zsiros, fényes arc ápolására szolgálnak. Gyógyítják a bőráték (mitesser), a pattanásokat (vimmerli), a bőrkóricásokat (pórus), a túlságos izadást, a vörös orrot, vörös kezét és fagyási foltokat. Kimerítő használati utasissal **ára 5 korona.**

Bőrtisztító-készlet. — A dobozban van egy dr. Jutassy-féle **Areviz** és egy dr. Jutassy-féle **Szeplő-kenőcs**. — Ezek a szerek gyönyörűen kopartják a felső bőrt s ez által elmulasztanak minden barna foltot és hóhírhéret teszik a bőrt az elszárgult, napusított, leharadt arcon és kézen. Szeplőt és májfoltot gyökeresen elmulaszt. Kimerítő használati utasissal **ára 5 korona.**

Bőrhámlasztó-készlet. — A dobozban van egy dr. Jutassy-féle **Hámlasztó-víz** és egy dr. Jutassy-féle **Hámlasztó-kenőcs**. — Ezek a szerek erősen és gyorsan lehámlasztják a felső bőrt és vele minden tisztátalanságot. Az egyetlen bőrt megmúsoló, a kérges bőr megpuhul. Sikeresen lehet használni régi nagy bőrpórusok, pattanások utónymái, himlőhely és sebhely simítására. Lencsék és szemölcsök ellen, továbbá régi macacs májfoltok ellen. Alapos használati utasissal **ára 5 korona.**

Hajgyógyító-készlet. — A dobozban van egy dr. Jutassy-féle **Hajszesz** és egy dr. Jutassy-féle **Féjszázrózó-készlet**, amelyek a fejbőr erősítésére, edzésére. — Ezen eljárás megújítja a zsirosságtól, hajkopartól és ragyólót származó hajhullást, megszünteti a hajnövesztés (hajnövel) s forszázóza a hajnövesztést. A haját nem ószi. — Használati utasissal **ára 5 korona.**

Egyszerre több készlet használható. Minden készletre mellékelve van dr. Jutassy **Szépségápolás** című könyve. A készletek vásárolhatók vagy postán rendelhetők ezen a címen:

KOZMETIKAI GYÓGYINTÉZET
ELARUSÍTÓ-OSZTALY
Budapest, IV., Kossuth-Lajos-u. 4. I. em.